

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	(1)
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	(3)
กิตติกรรมประกาศ	(5)
สารบัญ	(6)
สารบัญภาพ	(9)
สารบัญตาราง	(13)
บทที่ 1. บทนำ	
1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	5
1.3 ขอบเขตของการศึกษา	6
1.4 นิยามศัพท์	9
1.5 ประโยชน์ของงานวิจัย	10
บทที่ 2. แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
2.1 ประวัติความเป็นมาของศิลปะข้างถนน	12
2.1.1 ศิลปะข้างถนนคืออะไร	12
2.1.2 เมื่อศิลปะข้างถนนหลอมรวมกับวัฒนธรรมฮิปฮอป	18
2.1.3 ศิลปะกราฟฟิตีกับสังคมไทย	21
2.1.4 การวิจัยเชิงบริบทแนวคิดของ วอลเตอร์ เบ็นจามิน	25
2.2 แนวคิดเรื่องวัฒนธรรมประชานิยม	27
2.2.1 วัฒนธรรมประชานิยมของแม็กซ์ ฮอร์ไคเมอร์ และทีโอดอร์ ออดอร์โน	32
2.2.2 วัฒนธรรมประชานิยมของจอห์น ฟิสเก้	39
2.2.3 วัฒนธรรมประชานิยมของจอห์น สตอเรีย	40
2.3 แนวคิดเรื่องวัฒนธรรมย่อย	43
2.4 แนวคิดเรื่องอัตลักษณ์	46
2.5 แนวคิดเรื่องพื้นที่สาธารณะ	53

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
2.5.1 พื้นที่สาธารณะตามทัศนะของเจอร์เก้น ฮาเบอร์มาส	55
2.6 แนวคิดเรื่องความคิดสร้างสรรค์	60
2.6.1 ทัศนะความคิดสร้างสรรค์ของจอย พอล กิลฟอร์ด	64
2.6.2 ทัศนะความคิดสร้างสรรค์ของโรเบิร์ต เจฟฟรี สแตนเบิร์ก	66
2.6.3 ทัศนะความคิดสร้างสรรค์ของจอห์น ฮาวกินส์	67
2.7 แนวคิดเรื่องการแสดงออกและการนำเสนอ	69
2.7.1 แนวคิดการนำเสนอของคอลลิงวูด	69
2.8 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	72
บทที่ 3. ระเบียบวิธีวิจัย	
3.1 กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก	80
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	84
3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล	85
3.4 การวิเคราะห์และการสังเคราะห์เนื้อหา	92
บทที่ 4. ผลการวิจัยและการวิเคราะห์ข้อมูล	
4.1 บริบทและปัจจัยในการสร้างสรรค์ศิลปะข้างถนน เพื่อการสื่อความหมายด้านอัตลักษณ์	94
4.2 ประเภทของศิลปะข้างถนนภายใต้บริบททางสังคมไทย	117
4.3 การต่อยอดศิลปะข้างถนนสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์	147
บทที่ 5. สรุป การวิเคราะห์ข้อมูล และอภิปรายผล	
5.1 สรุปผลการวิจัย	162
5.2 การวิเคราะห์ข้อมูล	174
5.3 อภิปรายผล	201
5.4 ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้ประโยชน์	236
5.5 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป	236

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บรรณานุกรม	238
ภาคผนวก	248
ประวัติผู้วิจัย	252

มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 3.1 กิจกรรม A la art wall competition ความหลากหลายที่ลงตัว ที่มาบุญครอง	89
ภาพที่ 3.2 งาน Croco head htk ที่ชุมชนหัวตะเข้	89
ภาพที่ 3.3 โครงการกำแพงศิลปะเฉลิมพระเกียรติ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี บริเวณถนนราชดำเนิน	90
ภาพที่ 3.4 เชื้อนไม้เต็ง จังหวัดราชบุรี	90
ภาพที่ 3.5 สามย่าน กรุงเทพมหานคร	91
ภาพที่ 3.6 จระเข้ร้อย ลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร	91
ภาพที่ 4.1 กำแพงซอยหมู่บ้านรวมโชค แคววมหาวิทยาลัยพายัพ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่	118
ภาพที่ 4.2 กำแพงในโรงแรมฟูราม่า อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่	118
ภาพที่ 4.3 นิมมานเหมินท์ ซอย 5 จังหวัดเชียงใหม่	119
ภาพที่ 4.4 อาคารร้างห้าแยกหัวรถไฟ จังหวัดนครราชสีมา	120
ภาพที่ 4.5 กำแพงริมถนน อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น	120
ภาพที่ 4.6 อาคารร้างริมถนนเพชรเกษม จังหวัดประจวบคีรีขันธ์	121
ภาพที่ 4.7 หาดหินงาม อ.สีชล จังหวัดนครศรีธรรมราช	122
ภาพที่ 4.8 ถนนเบญจมาชุนทิต อ.เมือง จ.จันทบุรี	123
ภาพที่ 4.9 ใต้สะพานข้ามทางแยก บ้านดอนตูม อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี	124
ภาพที่ 4.10 กำแพงซอยสัจจาภิรมย์ อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี	125
ภาพที่ 4.11 ตลาดกลางปลาสวยงาม จังหวัดราชบุรี	125
ภาพที่ 4.12 เชื้อนไม้เต็ง จังหวัดราชบุรี	126
ภาพที่ 4.13 ถนนข้าวสาร ราชดำเนิน กรุงเทพมหานคร	127
ภาพที่ 4.14 ริมคลองแสนแสบ บริเวณใต้สะพานหัวช้าง กรุงเทพมหานคร	127
ภาพที่ 4.15 อาคารร้าง หลังตลาดสามย่าน กรุงเทพมหานคร	128
ภาพที่ 4.16 สวนหย่อมเฉลิมหล้า ราชเทวี กรุงเทพมหานคร	128
ภาพที่ 4.17 พื้นที่ร้างริมถนนพระรามที่ 3 บริเวณวัดทองบน กรุงเทพมหานคร	129

สารบัญภาพ (ต่อ)

	หน้า
ภาพที่ 4.18 พื้นที่ว่างถนนพระราม 3 บริเวณวัดดอกไม้ กรุงเทพมหานคร	129
ภาพที่ 4.19 กำแพงบริเวณถนนพุทธมณฑลสาย 2 กรุงเทพมหานคร	130
ภาพที่ 4.20 อาคารร้างริมถนนบรมราชชนนี กรุงเทพมหานคร	130
ภาพที่ 4.21 กำแพงสวนสัตว์เขาดิน กรุงเทพมหานคร	131
ภาพที่ 4.22 อาคารบริเวณเขตพระโขนง กรุงเทพมหานคร	131
ภาพที่ 4.23 จระเข้ขี้ขี้ ลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร	132
ภาพที่ 4.24 อนุสาวรีย์ชัยสมรภูมิ กรุงเทพมหานคร	132
ภาพที่ 4.25 เอกมัย กรุงเทพมหานคร	133
ภาพที่ 4.26 มักกะสัน กรุงเทพมหานคร	133
ภาพที่ 4.27 กล้วยน้ำไท กรุงเทพมหานคร	134
ภาพที่ 4.28 Tags	137
ภาพที่ 4.29 Throw-ups	138
ภาพที่ 4.30 Font	138
ภาพที่ 4.31 Character	139
ภาพที่ 4.32 Sticker	139
ภาพที่ 4.33 Poster	140
ภาพที่ 4.34 Production	141
ภาพที่ 4.35 Painting	141
ภาพที่ 4.36 Pieces	142
ภาพที่ 4.37 สถานที่ : อาคารร้าง หลังตลาดสามย่าน กรุงเทพมหานคร	144
ภาพที่ 4.38 สถานที่ : เขื่อนไม้เต็ง จังหวัดราชบุรี	145
ภาพที่ 4.39 สถานที่ : ชุมชนหัวตะเข้ กรุงเทพมหานคร	145
ภาพที่ 4.40 สถานที่ : จระเข้ขี้ขี้ ลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร	146
ภาพที่ 4.41 กิจกรรม : A la art wall competition ความหลากหลายที่ลงตัว ที่มาบุญครอง	146

สารบัญภาพ (ต่อ)

	หน้า
ภาพที่ 4.42 กิจกรรม : กำแพงศิลปะเฉลิมพระเกียรติ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ถนนราชดำเนิน	147
ภาพที่ 4.43 สถานที่ : ร้านอาหารพราว นามหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา	155
ภาพที่ 4.44 สถานที่ : โบนันซ่า เขาใหญ่ จังหวัดนครราชสีมา	155
ภาพที่ 4.45 สถานที่ : ตลาดรถไฟ รัชดาภิเษก กรุงเทพมหานคร	156
ภาพที่ 4.46 สถานที่ : ร้านกาแฟ ซอยโชคชัย 4 กรุงเทพมหานคร	156
ภาพที่ 4.47 สถานที่ : Emquater	157
ภาพที่ 5.1 ศิลปิน : Alex Face	183
ภาพที่ 5.2 ศิลปิน : Dea1	184
ภาพที่ 5.3 การ Tag โดยใช้ปากกาของศิลปินในงานกำแพงศิลปะเฉลิมพระเกียรติ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ถนนราชดำเนิน	186
ภาพที่ 5.4 การ Tag ของศิลปินโดยใช้สีสเปรย์	187
ภาพที่ 5.5 Throw-Ups สถานที่ : เขตพระโขนง กรุงเทพมหานคร	187
ภาพที่ 5.6 Bubble Letter สถานที่ : เอกมัย กรุงเทพมหานคร	188
ภาพที่ 5.7 Old School สถานที่ : ถนนพัฒนาการ กรุงเทพมหานคร	189
ภาพที่ 5.8 Wild Style สถานที่ : ถนนพระราม 3 กรุงเทพมหานคร	190
ภาพที่ 5.9 3D สถานที่ : มักกะสัน กรุงเทพมหานคร	190
ภาพที่ 5.10 การใช้ตัวอักษรภาษาไทยในการสร้างสรรค์ผลงาน สถานที่ : เขื่อนไม้เต็ง จังหวัดราชบุรี	191
ภาพที่ 5.11 การใช้ Font เขียนชื่อตนเองของศิลปิน สถานที่ : อาคารร้างริมถนนเพชรเกษม จังหวัดประจวบคีรีขันธ์	191
ภาพที่ 5.12 การใช้ตัวการ์ตูนที่ศิลปินสร้างสรรค์ขึ้น สถานที่ : จระเข้ร้อย ลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร	192
ภาพที่ 5.13 Sticker ของกลุ่มศิลปินข้างถนน สถานที่ : ร้าน BKK Graff หอศิลปะและวัฒนธรรม กรุงเทพมหานคร	193

สารบัญภาพ (ต่อ)

	หน้า
ภาพที่ 5.14 Poster สถานที่ : เอกมัย กรุงเทพมหานคร	193
ภาพที่ 5.15 การรวมกลุ่มทำ Production ของศิลปินข้างถนน	194
ภาพที่ 5.16 การ Painting สถานที่ : ชุมชนหัวตะเข้	195
ภาพที่ 5.17 งาน Piece สถานที่ : พุทธมณฑลสาย 2 กรุงเทพมหานคร	196
ภาพที่ 5.18 การแสดงออกถึงการต่อต้านประเด็นทางสังคมผ่านงานศิลปะข้างถนน	222
ภาพที่ 5.19 นมแม่ที่ดีที่สุด นำเสนอผ่านรายการ Family News Today ช่อง3 Family	229

มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 5.1 ตารางเปรียบเทียบศิลปะข้างถนน	170
ตารางที่ 5.2 ประเภทงานศิลปะข้างถนนในประเทศไทย	171

มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี